

Henny Dons foredrag om de kristelige foreninger og kvindesagen ved Norske Kvinners Nasjonalsråds landsmøde

Taler

Henrikke 'Henny' Margrethe Dons
Lærerinde, missionskvinde og forfatter.

Sted

Stavanger.

Omstændigheder

*) Endnu tidligere i Amerika [red.]

De kristelige Foreninger og Kvindesagen.

Naar Emnet er stillet saaledes, lyder det næsten, som man skulde mene, at „Kvindesagen” er noget, som endnu er fremmed eller ialtfald lidet kendt i de kristelige Foreninger. Det er imidlertid ikke Tilfældet. I de kristelige Foreninger har vi mange Elementer fra Kvindesagen, mange flere end vi kanske selv ved.

Naar vi tager for os de kristelige Foreninger „Diakonissesagen”, „Kristelig Forening for unge Kvinder”, „Kvindelige Missionsarbejdere”, „Lærerindernes Missionsforbund” o. s. v., saa er hvert af disse Arbejder i og for sig et Stykke Kvindesag. — Hvad er der f. Eks. ikke gennem den kvindelige Diakoni og Sygepleje gjort for en Indsats i Kvindens Frigørelse til et bestemt Kald. Eller hvis vi tænker paa „*Kristelig Forening for unge Kvinder*”, som nu er en Verdensorganisation, der tæller Tusinder af Medlemmer. De har sat sig som Opgave at udvikle de unge Piger, aandelig, legemlig, socialt. De arbejder blandt Kvinder af alle Samfundsklasser og i alle Livsstillinger. De opretter Hjem og holder Møder for Tjenestepiger, Forretningsdamer og Lærerinder.

Ved den netop afholdte Verdenskonference i Berlin var 29 Nationer repræsenteret gennem 850 Delegerede. Cirkus Busch, der rummer 7000 Mennesker, var ved Aabningsmødet fyldt næsten udelukkende af Kvinder. Emnerne, som blev behandlet var: 1) K. F. U. K.s sociale Opgave. 2) K. F. U. K.s evangeliserende Opgave og 3) K. F. U. K.s missionerende Opgave. Det sidste

Emne indledes af en Japanerinde, Frk. Kawai, der selv var et levende Eksempel paa, hvad Kvindesag og Kristendom havde faaet udrettet. Hun var nu et stort Redskab for Gud blandt sit Folks Kvinder.

Og Foreningen „Kvindelige Missionsarbejdere“ — K. M. A. — der har som sit Formaal at uddanne og faa udsendt Kvinder som Arbejdere paa Missionsmarken, er ikke ogsaa den i sit Princip og i sin Virksomhed et Stykke Kvindesag.

Det er 16 Aar siden svenske Kvinder, 10 Aar siden danske Kvinder og 8 Aar siden norske Kvinder sluttede sig sammen under Navnet „Kvindelige Missionsarbejdere“ med det Formaal, at udbrede Guds Rige i ikke kristne Lande.

Dette er ikke saaledes at forstaa, at norske, svenske og danske Kvinder ikke har arbejdet for Missionen før den Tid; gennem de saakaldte Kvindeforeninger har de Været med i trofast Arbejde lige fra Missionens første Dage.. Men det var dog et mere indirekte Arbejde. De samlede Penge ind, gav sine Gaver og levede og virkede for Gerningen gennem sin Bøn. Men Dagen kom, da Gud kaldte Missionens Kvinder ud i den mere direkte Tjeneste. Der blev Brug for kvindelige Arbejdere ogsaa paa Missionsmarkerne. Først var det Missionærernes Hustruer, disse trofaste, selvforglemmende Kvinder, som lige fra Missionens første banebrydende Dage altid har udført et selvforglemmende Arbejde ved sin Mands Side. Paa saa mange Maader blev disse Kvinder Banebrydere for Guds Rige i Hedningeland. Modig fulgte de deres Mænd ind i Nød og Savn af saa mange Slags, og mange, mange af dem gav alt, lige til sit Liv. De lærte de fremmede Folk, hvad et Hjem er, hvad en kristen Hustru og Moder kan være for Mand og Børn. De løftede de hedenske Kvinder ud af Slaveri, Nedværdigelse og Vankundighed. De blev ogsaa Sæden, som blev lagt i Jorden „Hvedekornet“, som, naar det atter spirer op, bliver til de *mange* Korn. Mens de ofrede og kæmpede derude ved sin Mands Side, spirede mere og mere af Missionssind frem hos deres Søstre herhjemme, og Dagen kom, da Guds Kald kunde finde Genklang ogsaa hos den *uigifte* Kvinde. Nu har ogsaa hun faaet det hellige Mod, der tør vove alt, naar Gud kalder. Og nu har Missionsselskaberne ogsaa naaet saa langt, at de *vovede* det nye Skridt: at sende Kvinder ud i *selvstændig* Arbejde paa Missionsmarken.

Netop paa dette Punkt synes jeg, vi saa tydelig ser det skjulte Samarbejde, som

har været mellem Kristendommen og den saakaldte Kvindesag. Omkring 1850 aabner Gud Dørene i de ikke kristne Lande, den ene efter den anden. Man ser ind i en hel ny Verden af Opgaver. Og de store Kulturlande Indien, Kina, Japan kalder ikke mindst paa den kristne *Kvinde*. Skal Kinas, Indiens, Japans Kvinder faa Del i alle de Goder, Kristendommen ejer, maa de bringes dem *af Kvinder*. Disse gamle Kulturlande møder os straks med sin „Kvindesag“; og saa har Gud ledet Udviklingen saaledes, at ogsaa de kristne Lande nu kan møde denne „Kvindesag“. Samtidig med, at han har aabnet disse Lande for Missionen og lagt dem for vor Dør, har han gennem 40 og 50 Aarenes Kvindebevægelse rustet os til at tage Opgaven op.

Vistnok stod den Gang Kirkens og Missionens Mænd som Kvindebevægelsens bitre Fjender og farligste Modstandere; og saaledes som de ledende Mænd stod, saaledes stod ogsaa Missionens Kvinder. Saa stygt et Navn som „Kvindesag“ vilde de ikke have siddende paa sig eller sit Arbejde. Men Historien vil dømme anderledes. Og allerede nu dømmes der anderledes. Flere og flere af Missionens ledende Mænd og Kvinder ser bedre og bedre de Forbindelseslinjer, som har været, ogsaa mellem Kvindesag og Hedningemission — ja, at Evangeliets Forkyndelse i de ikke kristne Lande samtidig bliver en direkte Kvindebevægelse. Allerede saa tidlig som i 1834*) spores den første spirende Tanke til et direkte Missionsarbejde af Kvinder for Kvinder. En amerikansk Præst bragte da Spørgsmaalet frem for et Missionsmøde i England. Men det varede længe, inden Tanken blev forstaaet og taget op af de missionerende Lande. Ogsaa her maatte der kæmpes mod Traditioner, Sædvaner og Fordomme.

Nu staar der imidlertid fuldt organiserede kvindelige Missionselskaber ikke blot i Amerika, men ogsaa i mange af Europas Lande, og Foreningen „*Kvindelige Missionsarbejdere*“ er det Forsøg, vi i de nordiske Lande har gjort paa at løse denne Del af vor Opgave.

Foreningen „Kvindelige Missionsarbejdere“ er hverken i Sverrig, Danmark eller Norge et selvstændigt Missionselskab, men arbejder i Forbindelse med de bestaaende Selskaber. Lidt Kamp og endnu mere taalmodig Venten har det af og til kostet at faa vort Arbejde og vore Arbejdere anerkendt; men efterhaanden har de forskellige Missionselskaber maattet regne med os.

Det norske K. M. A. er kanske det, som endnu er kommet kortest; og det tør nok hælde, at en og anden i de forskellige Missionselskabers Ledelse endnu

synes, at vi snakker svært meget om „Kvindesag“; men ved taalmodig Venten skal vi nok naa frem, ogsaa vi, Skridt for Skridt. Spørgsmaalet „Kvindelige Missionærers Uddannelse“ er især nu blevet brændende for os, maatte det snart faa sin Løsning.

Efter det, som her er fremholdt, tror jeg nok, man vil være enig med i, at der er mere af Kvindesag i de forskellige kristelige Foreninger, end de fleste af os kanske selv ved. Og derfor staar heller ikke de kristelige Foreninger og Kvindesagen i noget Modsætningsforhold til hinanden i sit Arbejds*princip*, det er bare Arbejds*maaden*, som undertiden kan blive noget forskellig.

Idet vi paa de kristelige Foreningers Vegne takker for, hvad Kvindesagen har bragt ogsaa os, vil vi fortsætte med at bede om, at Gud maa lede den hele Bevægelse efter sin Vilje og til sit Riges Fremme.

Maatte det ske „ikke ved Magt og ikke ved Styrke, *men ved Guds Aand*“.

Kilde

Kristeligt Kvindeblad. Årg. 1, nr. 9: ss. 68ff. Udg. af Kristelig Kvindevalgrets-Forening. 15. sept. 1910.

Kildetype

Dokumentation i avis, magasin e.l.

Tags

Foredrag, Kvindebevægelsen

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/henny-dons-foredrag-om-de-kristelige-foreninger-og-kvindesagen-ved-norske-kvinnens-nasjonalsraads-landsmoede-1910>